

ORATIONES

IN SYNODO METIS COADUNATA IN ECCLESIA S. STEPHANI HABITÆ.

CAPUT PRIMUM.

Vos scitis, et multis in plurimis regnis est cognitum, quantos et quales eventus tempore senioris nostri, quem hactenus habuimus, pro causis notissimis communiter sustinuimus, et quanto dolore, quantaque angustia de illius infausta morte nuper cordibus percussi sumus. Unde unicum refugium, et singulariter salubre consilium, rege et principe nostro destituti ac desolati, nobis omnibus esse consideravimus, ut jejuniis et orationibus ad eum nos converteremus, qui est adiutor in opportunitatibus in tribulatione, et cujus est consilium, ac cujus est regnum, et, ut scriptum est, cui voluerit dabit illud (*Dan. iv*); et in cujus manu corda sunt regum, et facit unanimes habitare in domo, solvens medium parietem, et faciens utraque unum: deprecantes ipsius misericordiam, ut daret nobis regem ac principem secundum cor suum, qui in iudicio et justitia nos in omni ordine ac professione regeret, salvaret atque defenderet juxta voluntatem ejus, et corda omnium nostrorum unanimiter in eum inclinaret atque uniret, quem ipse ad salutem et profectum nostrum præscitum et electum atque prædestinatum habeat secundum misericordiam suam.

A

CAPUT H.

Quia denique voluntatem Dei, qui voluntatem timentium se facit, et deprecationes eorum exaudit, in concordia unanimitate nostra videmus, hunc regni ejus hæredem esse legitimum, cui nos sponte commisimus, dominum videlicet præsentem regem ac principem nostrum Carolum, ut nobis præsit et prosit: videtur nobis, si vobis placet, ut sicut post illius verba vobis manifestabimus, signo certissimo demonstramus, quia illum a Deo electum et nobis datum principem credimus, et eidem largitori Deo ex suis beneficiis non simus ingrati; sed, gratiarum actiones illi referentes, oremus quatenus et eum nobis ad salutem et defensionem sanctæ suæ Ecclesiæ, et ad auxilium atque profectum omnium nostrum cum salute ac pace, et tranquillitate nobis conservet diutius, et nos fideli devotione illi obsequentes, atque optata salvatione fruantes, sub illius administratione in suo gubernet servitio.

CAPUT III.

Et si illi placet, dignum ipsi et necessarium nobis esse videtur, ut ex ejus ore audiamus, quod a Christianissimo rege, fideli et unanimi in servitio illius populo, unicuique in suo ordine convenit audire, ac devota mente suscipere.

ADVENTII PRIVILEGIUM PRO ABBATIA GORZIENSI,

[ANNO 863.]

(Apud D. Calmet., *Histoire de Lorraine.*)

Pastoralis officii solertia dum circa custodiam crediti gregis invigilat, asperitatem persequentium sub ovina pelle latentium sedare non trepidat. Cum enim vices Dei regis æterni suscipit, ut ejus nominis virtute personarum acceptio annulletur, et inviolatum æquitatis iudicium roboretur, profecto non oportet dissimulare libertatem veritatis, Domino dicente: *In mundo pressuram habebitis, sed confidite, quia ego vici mundum* (*Joan. xvi, 33*); non levis est noxa peccatis communicare alienis, eis qui sacris Ecclesiarum sedibus præsentibus, pro exaltatione commendatæ ratione dignitatis dignum est ut ingeniosa magnæ sollicitudinis cura exeubent, quatenus spirituales oves absque ullius occasionis molestia sacram exhibere militiam valeant. Igitur Adventius sanctæ et venerabilis Metensis urbis sedis divini respectus gratia pontifex, circa vigilias plebis commissæ dili-

genti mentis sagacitate desudans [*forte desudans*], monasteria et prædia ad magnificam pretiosissimi Christi martyris aram aspicientia, quæ olim distracta fuerant post transitum prædecessoris mei Drogonis recolendæ memoriæ archiepiscopi, non solum per firmitatem regalis edicti a præcellentissimo rege Lothario adeptam, verum etiam ex auctoritate synodice definitionis, quæ in nostra sede, imperante summo et universali papa Nicolao, canonicè celebrata est, in suo statu, Deo auxiliante, restituimus, ubi etiam hoc privilegium per mandata Romanæ sedis accepimus, ut facultates rerum Ecclesiæ nostræ reintegraremus, sicut in eodem privilegio continetur, quod in eadem sancta synodo iudicio legatorum beatissimi papæ Nicolai, et consensu episcoporum multiplicium regionum patratum est; potest enim quantas Ecclesia nostra scissuras pertulerit, cum

monasteria sæcularium fuerint domicilia virorum, pene jam hæreditas Dei suis nudabatur obsequiis, nefaria distributione prævalente, inter quæ direptionis dispendia nobile monasterium nostræ dioceseos, quod super fluvium Gorziæ fundatum est in honore beatorum apostolorum Petri et Pauli, et beati Stephani protomartyris, ubi præclarum beati martyris Gorgonii corpus humatum tenetur, temporibus prædicti antecessoris nostri huc illucque rerum suarum scissionem pertulit, cum proprius monasterii abbas nomine Haldinus, ab hac luce subtractus est; in tantum, quod sine dolore proferre non possumus, ut vix sacrum monachorum agmen victus necessitatem haberet: sed cum jam laicalibus deservire imperiis prædictum locum Lotharius rex censuit, Bui- nio cuidam comiti illud committere; paulatim deficientibus alimentorum et tegumentorum solaminibus, regularis observatio minuebatur, religio monastica infirmabatur, ecclesiæ nulla ornatus gratia decorabantur, ipsaque altaria pluviis et nuditatibus aspernabantur. His lamentationum singultibus laces- situs, cum Propheta ejulabam: *Quis, inquit, dabit capiti meo aquam, et oculis meis fontem lacrymarum, et stebo populum meum die ac nocte?* (Jer. ix, 4.) Nam quia instantia mea erat sollicitudo monasterii prædicti, quod prædecessores mei novo liberalitatis fundo ditaverunt, accessi ad gloriosissimum regem Lotharium, et expositis privilegiis et chartulis quibus sacer locus nitebatur, a potestate illicitæ dominationis eruere festinavi, ibique regularis observantiæ abbatem, nomine Betonem constitui, ut monachi suæ professionis non inmemores, jugo Christi suavissimo colla flectere non ignorent: nempe postquam divæ recordationis prædecessor meus Chrodegangus archiepiscopus, jam dictum monasterium novo fundamine instruxit; usque ad detestandas prælocutæ calamitatis oppressiones, a regularibus abbatibus gubernabatur, possidentibus et dominantibus integritatem assequentium facultatum. Quapropter quia, Deo cooperante, ipsum cum omnibus ad se pertinentibus a ditone improbæ vastationis liberavimus, decernimus cœnobium Gorziense in honore beati Petri apostoli et Stephani martyris, ubi inclytus martyr Gorgonius admirabili virtutum laude coruscat, regulariter gubernari, ipsumque ac pristinam omnium rerum suarum reintegrationem

A Betonem abbati et successoribus suis perpetim dominum obtinendum; ea ratione, quando viam universitatis aliquis abierit, noster vassalus aut aliqua persona, qui beneficia de rebus suprædictis habent, filii eorum et propinqui non obtineant ea, omnimodis interdiciamus, sed absque mora, absque ullius contradictione, ad Betonem abbatem, et ad successores ejus, ac ad monachos qui ibidem Deo militant, redeant. Si vero interim locus evenerit, ut de nostro indomincato, aut de rebus quas adhuc multi per nostrum beneficium retinent, commutare, oportune possimus, dabimus de nostro, ut restitutio sancti Petri rerum integra perseveret: precarias autem et commutationes provideat prædictus abbas cum monachis sibi commissis, ut quod utile judicaverit faciat. Capellas villarum et dotalia in antiquum statum reformamus, ut sicut fuit temporibus Theomari ejusdem loci abbatis, ita necessitatibus fratrum deservire faciat. Familia vero ejusdem cœnobia servitutis officio quo fuit priscis temporibus, in eo permaneat. Ad ultimum vero humiliter peroptamus, ut eodem honoris privilegio locus prænominatus perseveret, cum omnibus appenditiis suis, quo continetur in decretis prædecessorum meorum; prædia villarum quæ comparata sunt, vel a nobilibus viris donata sunt vel erunt, usibus et dispositionibus abbatis et monachorum perpetuo subdantur, ut spiritualia et temporalia habeant sufficienter, ut Deo in perpetuum placeant. Si vero ipse, aut aliquis successorum meorum, cum divino intuitu, pro reverentia Dei et sanctorum patrociniis in prædicto loco locatis, et animæ nostræ remedio in perpetuum manendum censemus, irritum duxerit, aut in aliqua parte infirmaverit, sciat se terribilem rationem redditurum in die tremendi examinis pro sacrilego ausu, cum Dominus justissimus iudex ad iudicandum venerit, et dignam unicuique facto remunerationem attulerit. Ut autem hoc firmitatis nostræ decretum perpetuo tempore servetur, et a nullo immutetur, manus propriæ conscriptione immutabiliter censuimus. Adventius sanotæ Mediomatricensis Ecclesiæ episcopus, hujus ecclesiasticarum rerum privilegii restitutionem manu propria firmavi, ac roborandum omnium successorum meorum per Christum manibus exoro et humiliter exosco. Hoc anno ab Incarnatione Domini 873 indictione 11 epacta 28.

EPITAPHIUM ADVENTII

A SEMETIPSO EXARATUM.

(Histoire littéraire de la France, tom. V, pag. 451.)

Tristis origo hominis, sed tristior ultima sors est.
Invida mors repetit quod sua jura debent.
Divitiis pollens nimium, hanc formidet egenus.
O puer atque senex, mortis amara cave:

Impavidus, pavidus, fortis, perterritus ipse.
Huc pereunt cuncti sorte sub occidua!
Hic ego vanis quondam ostro comptus et auro,
Fortunamque avidam exerior tumulo.